

Statybos įstatymo 2, 23, 28, 32, 33 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

Rūšis: **Aiškinamasis raštas** Numeris: Data: **2009-02-10** Kalba: **Lietuvių**

Publikavimas:

Statusas:

2009-02-10 pateikė – Nacionalinė vartotojų konfederacija

LIETUVOS RESPUBLIKOS

STATYBOS ĮSTATYMO 2, 23, 28, 32, 33 IR PAPILDOMŲ STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Projekto rengimą paskatinusios priežastys, pirminiai jo siūlytojai ir asmenys, dalyvavę rengiant ar tobulinant projektą

Statybos įstatymo 2, 23, 28, 32, 33 ir papildomų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas parengtas Nacionalinės vartotojų konfederacijos ekspertams atlikus tyrimą „Statybos įstatymo dalinio pakeitimo įstatymo projekto parengimas, užtikrinant neteisminį vartotojų ginčų nagrinėjimą, atsižvelgiant į Lietuvos ir ES institucijų patirtį“ ir atsižvelgiant į vartotojų interesus.

2. Projekto tikslai ir uždaviniai

Projektu siekiama užtikrinti vartotojų, besinaudojančių statybos bei remonto įmonių paslaugomis, kaip silpnesniosios šalies, teises, dalyvavimą viešame statybos projektų svarstyme.

3. Projekte siūlomų nuostatų teisinio reguliavimo būklė šiuo metu

Statybos įstatymo (Žin., 1966, Nr. 32-788) 2, 23, 28, 32, 33 straipsniai yra tobulintini, taip pat tiklinga papildyti įstatymą naujais straipsniais.

4. Projekte siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos

Projektu siūloma sukonkretinti savavališko statinio sąvoką, praplėsti vartotojų galimybes dalyvauti būsimo statinio techninio projekto svarstyme, gauti išsamią informaciją apie Statybos įstatymo ir jį įgyvendinančius teisės aktus, suteikti statybos valstybinę priežiūrą vykdančioms institucijoms teisę ginti viešuosius vartotojų interesus, nustatyti tiesioginę atsakomybę subjekto, kurio atstovas derino detalų planą, praplėsti įstatymą naujomis nuostatomis.

5. Galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir priemonės, kurių reikia imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus įstatymo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Įstatymo įtaka kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimtas įstatymo projektas įtakos kriminogeninei situacijai neturės.

7. Įstatymo įgyvendinimo įtaka verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Priimtas įstatymo projektas sustiprins statybos ir remonto paslaugų teikėjų veiklos kokybę, atsakomybę už savo veiksmus.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą

Priėmus įstatymo projektą reikės pakeisti įgyvendinamuosius teisės aktus.

9. Projekto atitikimas Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis bei ES teisei

Įstatymo projekto nuostatos neprieštarauja Europos Sąjungos dokumentams ir Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijai.

10. Įstatymo įgyvendinimui reikalingi lydimieji aktai

Priėmus įstatymo projektą aplinkos ministro įsakymu turės būti patikslinti atitinkami STR.

11. Projekto įgyvendinimo poveikis biudžeto lėšoms

Projektą įgyvendinti biudžeto lėšų nereikės.

12. Projekto rengėjai

Projektą parengė Nacionalinės vartotojų konfederacijos ekspertai.

13. Projekto reikšminiai žodžiai

Savavališka statyba, leistinas statinio aukštis, statinio projekto viešinimas, viešasis vartotojų interesas, teisės aktų aiškinimas.

1 straipsnis. Straipsnio pakeitimas.

2 straipsnio 7 punktas: „Savavališka statinio statyba – statinio (jo dalies) statyba be šio Įstatymo nustatyta tvarka gauto statybos leidimo arba statybos darbų vykdymas, kai statybos leidimas jau netekęs galios (nesudėtingo statinio atveju – neturint normatyviniuose statybos techniniuose dokumentuose nurodyto privalomojo dokumento ar kai šis dokumentas jau netekęs galios), taip pat kai teismas statybos leidimą pripažino neteisėtu; statinio (jo dalies) statyba turint galiojantį statybos leidimą (nesudėtingo statinio atveju – turint normatyviniuose statybos techniniuose dokumentuose nurodytą privalomąjį dokumentą), tačiau pažeidžiant esminius statinio projekto sprendinius, t. y. keičiama nustatyta statinio vieta sklype, sklypo, statinio ar jo dalių paskirtis, *leistinas sklypo užstatymo tankis (a), leistinas statinio aukštis (b)*, nesilaikoma saugomos teritorijos apsaugos reglamento ar

kultūros paveldo statinio laikinojo apsaugos reglamento nustatytų reikalavimų, taip pat paveldosaugos reikalavimų.“

a) Siūlome apibrėžti nukrypimo procentą, pavyzdžiui, 10 procentų;

b) Siūlome konkretizuoti nuostatą „leistinas statinio aukštis,“ nes šiuo metu vartotojams nėra aišku, ar tai aukštis metrais, ar aukštais. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad iki 2007 m. sausio 20 d. statybos leidimuose nebuvo nurodomas statinio aukštis metrais, tik aukštis aukštais.

2 straipsnis. Straipsnio pakeitimas

23 straipsnis. Panaikinti galimybę pradėti statybą, jei statybos leidimas neišduotas nustatytu terminu.

3 straipsnis. Straipsnio pakeitimas

28 straipsnis. Savavališkos statybos padarinių šalinimas. Apskritis viršininko administracija arba Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotos institucijos pagal šio Įstatymo 27 straipsnio 3, 4, 5, 6, 7 dalyse apibrėžtą kompetenciją išnagrinėja savavališkos statybos aktą ir ne vėliau kaip per mėnesį (a) nuo savavališkos statybos akto surašymo dienos priima vieną iš šių sprendimų:

a) Siūlome koreguoti nuostatą „išnagrinėja savavališkos statybos aktą ir ne vėliau kaip per mėnesį“, nes iš nagrinėtų vartotojų skundų matosi, kad yra buvo atveju, kai Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Vyriausybės įgaliota institucija pavėluoja išnagrinėti savavališkos statybos aktą ir tuomet lieka neaišku: ar tai reiškia, kad praleido terminą, ar gali vartotojas kreiptis pakartotinai.

4 straipsnis. Straipsnio pakeitimas

32 straipsnis. Numatyti techninio projekto svarstymo su visuomene procedūras. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad šiuo metu su visuomene (vartotojais) derinamas tik detalusis planas, o statinio projektai nėra viešinami.

5 straipsnis. Straipsnio pakeitimas

33 straipsnis. Nustatyti, kad dėl statybos leidimo panaikinimo galima kreiptis į teismą per mėnesį nuo išaiškėjimo, kad leidimas išduotas neteisėtai, tačiau nuo statybos leidimo išdavimo dienos negali būti praėję daugiau nei 3 metai, išskyrus atvejus, kai yra ginamas viešasis vartotojų interesas.

6 straipsnis. Įstatymą papildyti nuostatomis:

- 6.1. Nustatyti, kad statinių ir patalpų paskirties keitimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos Aplinkos ministerija;
- 6.2. Nustatyti Lietuvos Respublikos Aplinkos apsaugos ministerijai teisę teikti Lietuvos Respublikos Statybos įstatymo ir jį įgyvendinančių teisės aktų paaiškinimus vartotojams;
- 6.3. Suteikti statybos valstybinę priežiūrą vykdančioms institucijoms teisę ginti viešąjį interesą. Numatyti galimybę ginti viešąjį interesą statinio saugos ir paskirties institucijoms, vykdančioms statinio saugos bei paskirties reikalavimų valstybinę priežiūrą;
- 6.4. Nustatyti tiesioginę atsakomybę subjekto, kurio atstovas derino detalųjį planą. Subjekto, kurio atstovas Nuolatinėje statybos komisijoje neteisėtai suderino ar neteisėtai atsisakė derinti detalųjį planą visais atvejais būtų atsakovas teismuose;
- 6.5. Nustatyti, kad nustačius savavališką statybą, negalima išduoti projektavimo sąlygų sąvado ar statybos leidimo statybai tame žemės sklype, taip pat negalima pripažinti savavališko statinio tinkamu naudoti;
- 6.6. Nustatyti, kad statinio projektavimas sąlygas pareikalauti panaikinti gali ne tik Lietuvos Respublikos Aplinkos ministerija, bet ir kiti subjektai pagal kompetenciją (suteikti teisę centrinėms institucijoms naikinti savo kontroliuojamų, koordinuojamų, metodiškai vadovaujamų teritorinių padalinių išduotas projektavimo sąlygas neteimine tvarka, nagrinėti vartotojų skundus, prašymus dėl minėtų padalinių veikų statybos srityje).